

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3787/2025
27.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Татјане Ђурица и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници по тужби тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ана Ђорић, адвокат у ..., против туженог ЈКП „Шумадија“ Крагујевац, чији је пуномоћник Радисав Влашковић, адвокат у ..., ради повреде права личности и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3026/24 од 11.12.2024. године, у седници већа одржаној 27.03.2025. године донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиље, **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3026/24 од 11.12.2024. године и пресуда Вишег суда у Крагујевцу П 90/24 од 19.09.2024. године и предмет се враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Виши суд у Крагујевцу је донео пресуду П 90/24 дана 19.09.2024. године, којом је у 1. ставу изреке одбио тужбени захтев тужиље да се утврди да је тужени радњом обраде података о личности уступио личне податке тужиље и то њено име, презиме, адресу, пребивалишта, јединствени матични број грађана и регистарске ознаке возила чији је власник тужиља без обавештавања и сагласности тужиље трећем лицу, чиме би повредио право на информисање из члана 21. и 24. Закона о заштити података о личности; у 2. ставу изреке одбио тужбени захтев да се обавезе тужени да избрише податке о личности тужиље у смислу члана 30. Закона о заштити података о личности; у 3. ставу изреке одбио тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете по основу повреде права личности исплати износ од 30.000,00 динара, са законском затезном каматом од 19.09.2024. године као дана пресуђења до исплате и у 4. ставу изреке обавезао тужиљу да туженом исплати износ од 55.550,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке о трошковима па до коначне исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж 3026/24 од 11.12.2024. године, одбио као неосновану жалбу тужиље и потврдио пресуду Вишег суда у Крагујевцу П 90/24 од 19.09.2024. године, те одбио захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је изјавила дозвољену и благовремену ревизију, којом пресуду побија због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... 10/2023) и закључио да је ревизија основана.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, на основу кога је донета побијана пресуда, тужени је према тужилци имао новчано потраживање по основу неплаћене паркинг карте и ради покретања извршног поступка прибавио је личне податке тужилце и то име, презиме, адресу пребивалишта, јединствени матични број и регистарске ознаке возила, али након прибављања тих података није покренуо поступак извршења, већ је своје потраживање уступио уговором о уступању потраживања уз накнаду број 12-11584 од 13.05.2022. године, пријемнику ПД „DAIK consulting & finance“ ДОО Ћуприја, који је уговор оверен код јавног бележника под бројем УОП-3: 1751-2022 дана 13.05.2022. године. Према садржини тог уговора, тужени преноси потраживање које има према својим дужницима одређеним у уговору, и према сада тужилци, са наведеним њеним именом, јединственим матичним бројем, бројем регистарске ознаке возила и износом потраживања. У уговору је наведено да се пријемник обавезује да ће обавестити дужнике у писменом облику, писмом или на други безбедан начин о овом уговору, у складу са којим ти дужници треба да врше исплату пријемнику.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд закључује да је првостепени суд правилно применио одредбе Закона о заштити података о личности из одредбе члана 21. и 24, с обзиром да су лични подаци тужилце кроз оверени уговор пренети на пријемника у сврху спровођења извршења ради наплате потраживања које је тужени имао према тужилци, и у том циљу и прикупио и пренео податке тужилце. Тужени није личне податке тужилце пренео на пријемника у другу сврху. Податке је прикупио на законит начин у оквиру своје делатности – комуналне делатности управљања јавним паркиралиштима на територији Града Крагујевца. Одредбом члана 30. Закона о извршењу и обезбеђењу је прописано да идентификациони подаци о извршном дужнику који је физичко лице јесу име, презиме, пребивалиште и јединствени матични број грађана, а према одредби члана 31. тог закона државни органи, имаоци јавних овлашћења, друга правна лица и предузетници су дужни да суду и јавном извршитељу бесплатно доставе на њихов захтев исте податке о извршеном дужнику, као и извршном повериоцу који наведе потраживање ради чијега намирања или обезбеђења намерава да води извршни поступак и о томе приложи извршну исправу, а добијене податке извршни поверилац може да користи само за потребе извршног поступка. Тако и извршни поверилац, пружалац комуналних и сродних услуга, који своја потраживања доказује веродостојном исправом има право да прибави податке о јединственом матичном броју грађана извршног дужника. На основу таквих одредаба закона суд закључује да је тужени све податке о тужилци прикупио од МУП-а Републике Србије и даље обрађивао и доставио другом лицу у сврху спровођења поступка извршења ради наплате комуналне услуге, што је законито поступање, те је тужбени захтев неоснован. Другостепени суд сматра да за одговорност туженог у односу на тужбени захтев тужилце у овој парници није од значаја одредба уговора о уступању потраживања којим је пријемник потраживања обавезан да обавести дужнике у складу са уговором. За другостепени суд је битан закључак да

лични подаци тужиле нису кроз оверени уговор пренети на пријемника у другу сврху, већ у сврху спровођења извршења ради наплате потраживања које је тужени имао према тужилу и у том циљу и прикупио и пренео податке тужиле, те да у томе нема незаконите обраде података.

Изнети закључци нижестепених судова засновани су на погрешној примени материјалног права.

Према утврђеним чињеницама, тужени јесте прикупио личне податке тужиле од МУП-а РС у циљу обављања послова у јавном интересу који су му поверени у смислу одредбе члана 12. став 1. тачка 5. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“ бр. 87/2018), што је законита обрада података. Међутим, погрешно судови сматрају да се даља обрада података, давање трећем лицу приликом уступања потраживања не сматра другом сврхом, која је различита од оне за коју су подаци од стране туженог примарно прикупљени. Напротив, уступање података трећем лицу није у сврху остваривања обављања послова у јавном интересу од стране туженог, у извршном поступку у коме би он био извршни поверилац према тужилу као извршном дужнику, већ је сврха такве обраде података да се другом примаоцу података обезбеди подаци у сврху остваривања потраживања које то лице стиче. Према одредби члана 24. став 1. Закона о заштити података о личности, ако се подаци о личности не прикупљају од лица на које се односе, руковалац је дужан да лицу на које се подаци односе пружи и информацију о сврси намераване обраде и правном основу за обраду и о примаоцу односно групи прималаца података о личности, који у конкретном случају постоји. Према одредби става 2. истог члана, руковалац је дужан да лицу на које се подаци односе пружи и додатне информације које могу да буду неопходне да би се обезбедила поштена и транспарентна обрада у односу на лице на које се подаци односе, таксативно назначене у тој одредби. У конкретном случају применом ових одредаба закона закључак је да је тужени био дужан да пре започињања даље обраде, што је уступање тужилиних података трећем лицу, тужилу пружи информације о тој сврси, као и све остале битне информације из става 2. члана 24. Закона о заштити података о личности. Од значаја је и то да је међу подацима које је уступио трећем лицу тужени дао и регистарске ознаке возила чији је власник тужилу, који податак не спада у податке које су нижестепени судови сматрали неопходним према цитираним одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу, ради остварења јавног интереса наплате комуналне услуге у извршном поступку.

Нижестепени судови се нису децидно изјаснили о питању да ли је тужени обавестио тужилу да ће подаци бити уступљени агенцији за наплату потраживања у сврху наплате потраживања, мада су у правцу расправљања ове чињенице, за коју су судови сматрали да нема правни домаћај на пресуђење у овој правној ствари, изнети закључци да тужени није доставио доказе да је обавестио тужилу о преносу потраживања, и да према прихваћеном исказу тужиле она није знала ко је агенцији дао податке.

С обзиром на непотпуно расправљено чињенично стање у смислу напред изнетог и на погрешно полазиште у примени материјалног права према коме тужени није имао обавезу да тужилу обавести о даљој обради података уступањем трећем лицу, одлука о тужбеном захтеву се за сада не може прихватити за правилну.

Због тога су нижестепене пресуде укинуте по одредби члана 416. став 2. Закона о парничном поступку и предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење, како би расправио све значајне чињенице за закључак о законитом, поштену и транспарентном поступању туженог у обради података о личности тужиље и регистарске ознаке њеног возила, и о испуњености услова за пружање тражене судске заштите.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић